І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 29. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 12-го ЛЮТОГО 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 12, 1959 No. 29. VOL. LXVI.

НАДМІРНІ ВИДАТКИ НЕ СПРИЯЮТЬ ЗРОСТОВІ ДОБРОБУТУ — ЗАЯВЛЯЄ ПРЕЗИДЕНТ

Вашингтон. — Під час своєї пресової конференції, відбутої у вівторок 10-го лютого ц. р., президент Айзенгавер з'ясував у відповідях на запити журналістів напрямні господарської політики уряду особливо ж у зв'язку з новим, збалянсованим бюджетом. — Президент далі обстоював свою непогодженість із поглядом, що збільшене федеральне видаткування пособляє розвиткові національної економіки і доводив, що така політика є шкідливою і для держави і для добра громадян, бо вона веде неминуче до дальшого безупинного обнижування доляра, вартість якого вже й так на протязі останніх років зменшилася майже на половину. Працюючі люди мусять одержувати за свою працю відповідну рівновартість, а це можна осягнути тільки здоровою господарською політикою і вдержуванням рівноваги поміж видатками і прибутками. — Водночас із цим през. Айзенгавер заперечив поставлений йому закид, що він буцімто справу збалянсованого бюджету вважає важливішою від справи якнайширшого шкільного виховання громадян. Федеральний уряд і президент, як голова уряду, визнають вагу і конечність поширення і поліпшення американського шкільництва, але вважають, що відповідальність за цю ділянку лежить головним чином на громадах і стейтах й уряд повинен тільки їм допомагати так, як наприклад, це передбачено в урядовому законопроєкті про будування шкільних приміщень. Ця допомога мусить бути обмежена тільки до справді конечних випадків.

В дальшому Президент торкнувся справи закордонної допомоги, особливо ж у зв'язку із поглядом, що фонди призначені на цю допомогу можна б вжити успішно на збільшення внутрішнього видаткування. На думку Президента, така політика була б найбільш фатальною і незвичайно шкідливою під сучасну пору для американських інтересів у світі і мала б теж дуже важкі наслідки для розвитку внутрішнього господарського життя. Що ж до теперішнього, тимчасового збільшення стану безробіття, яке виявилося зростом кількости безробітних в січні ц. р., на 616,000 осіб, то цей факт ще не дає підстав для якоїсь тривоги, бо водночас із збільшенням кількости безробітних збільшилася на 200,000 кількість працюючих людей і є всі підстави до певности, що на протязі року ситуація в цій ділянці видатно покращає. У відповідь на критику деяких останніх урядових призначень, зокрема на становища американських амбасадорів, през. Айзенгавер обстоював дотеперішні рішення уряду, признаючи водночас конечність збільшення кількости фахових дипломатів в американській закордонній дипломатичній службі.

Число безробітних в січні становило 4,724,000

Вашингтон. — Статистичні бюра департаментів праці і торгівлі повідомляють, що число безробітних в місяці січні ц. р. збільшилося на 616,000 і становило 4,724,000 Число затруднених зменшилося на 1,267,000 і становило 62,706,000. В січні звичайно зменшується число затруднених, бо перестають працювати додатково затруднені перед Різдвом. Число затруднених зменшилося на більшу суму від того числа, на яке збільшилося число безробітних тому, що численні сезоново затруднені на пошті і в інших підприємствах після Різдва не шукали нової праці, і тому їх не виказується як безробітних. Число затруднених в промислі зменшилося від грудня на 130,000 і в січні виносило 15.626,000. Зменшення були в деревному і в харчовому промислах. Число годин праці в тижні у фабричних робітників зменшилося на 24 мінути і виносило 39.09 Сталося це внаслідок редукції понадчасової праці. Тижневий чистий заробіток фабричного робітника зменшився на 88 центів і становив 87.38 доляра. Це зменшення сталося внаслідок скорочення числа тижневих годин праці.

Кастро може бути президентом Куби

Гавана, Кубинська Республіка. — Принято новий закон, який зменшує вік президента держави з 35 до 30 років, і тим способом уможливлюється вибір провідника повстанців і теперішнього провідника збройних сил Фіделя Кастра на президента республіки. Кастро має тільки 32 роки. Одночасно з тим надається „права народженого кубинця" арґентинцеві майорові Ернестові Геварі, який два роки боровся разом із кубинськими повстанцями, прибувши на Кубу разом з із Кастром 2-го грудня 1956 р. З цього виходить, що і майор Гевара може бути вибраний на президента країни у виборах, що мають відбутися за 18 місяців або два роки. І політичних колах гадають, що майор Гевара може бути членом кабінету в президента Кастра, якого люди закликають стати президентом Куби Сумніваються, чи нарід вибрав би майора Гевару на президента, бо кубинці не долюблюють цього арґентинського лікаря і приятеля Кастра. Кастро заявив, що хотів би, щоб американська військова місія залишила Кубу, бо її тепер не потрібно, коли повстанці перемогли війська Батісти, які ця місія вишколювала.

В АМЕРИЦІ

● **Готелева Корпорація** Вільяма Цекендорфа будує в Ню Йорку коло Рокефеллерового центру, між 51-ою і 52 вулицями, 48-поверховий готель, який матиме 2,000 кімнат, а від 4-го поверху до 9-го буде призначений під бюрові приміщення. Побудова цього готелю коштуватиме $66 мільйонів. Готовий він буде вже 1961 році.

● **В Шикаґо,** Іллиной, існує Товариство для Боротьби проти Забобонів. 13-го лютого члени цього товариства хочуть доказати, що вони зовсім не вірять у те, що число 13 приносить нещастя. Вони мають розбити 13 дзеркал — 13-ма кінськими підковами, при чому за столом сидітимуть у цей час 13 осіб, які перед тим відбули розмову під 13-ма драбинами і 13-ма парасолями.

● **Статистика** показує, що чим молодший автоводій, тим частіше спричиняє він автомобільні катастрофи. І так, 16-річні автоводії спричиняють 15.3 відсотка катастроф, 17-річні — 6.8 відсотка, 18-річні — 5.5, 19-річні — 4.7, 20-річні і 21-річні — 4.2, 24-річні — 4.00, а 25-річні тільки 3.4.

● **Пані Гелен Корсак** дістала за вбитого 30 січня 1954 року в автомобільній катастрофі чоловіка відшкодування в сумі 173,-500 долярів і відсотки від цієї суми в висоті 52,000 долярів, отже разом 225,500 долярів. Це відшкодування мають заплатити інженерська фірма, будівельна компанія і управа міста Ню Йорку. Авто, яким їхав 42-річний Михайло Корсак, наскочило на огорожу, не забезпечену відповідними сигналами.

У 150-РІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ ВЕЛИКОГО ЕМАНСИПАТОРА

Abraham Lincoln
12-го лютого 1809 — 15-го квітня 1865

Після візити Фрондізі почалася ближча військова співпраця між ЗДА і Арґентиною

Буенос Айрес, Арґентина. — В політичних колах стверджують, що після візити арґентинського президента Артура Фрондізі в ЗДА почалася тісніша співпраця у військовій ділянці між цими обома країнами, але якогось договору в цій справі ще немає. Військова співпраця має за ціль оборонну акцію проти підривної діяльности комуністів. І так американські нищильники і підводні човни під командою контрадмірала Е. С. Стіфена цього місяця мають відбути спільні маневри з арґентинською фльотою, щоб вправитись в поборюванні ворожих підводних човнів. Арґентинське летунство плянує купити в ЗДА 28 джетових нищильників за 4,-500,000 долярів, щоб трохи змодернізувати перестаріле арґентинське летунство. ЗДА вже давніше вислали були до Арґентини свої летунські і фльотові інструкторські комісії. Арґентинські провідні військовики сподіваються, що в найближчому часі співпраця між ЗДА і Арґентиною ще більше затісниться.

Внаслідок торнада згинула 21 особа,, а 350 поранені

Ст. Луїс, Мізурі. — Над ранком 10-го лютого, коли ще всі люди спали, несподівано надлетів до цього міста сильний буревій, який упродовж тільки трьох мінут спричинив смерть 21 особи і поранив коло 350 осіб. На перший звіт про ті жахливі знищення президент Айзенгавер оголосив Ст. Луїс районом катастрофи, і люди зможуть діставати федеральну допомогу. Торнадо знищив обшир міста 15 бльоків завдовжки і від одного до 8-ох бльоків завширшки. Цілу ніч була сильна злива, і після неї мешканці спокійно заснули, аж тут нагло з південного заходу надлетів буревій, який валив доми, виривав із корінням дерева та шпурляв цеглою і дошками та камінням і різними металевими кусниями немов кулями з гармати. На допомогу прибули пожежники, члени цивільної оборони, поліцисти і працівники електровні, а також каретки Червоного Хреста. Всюди чути було з-під завалених домів крики поранених людей про поміч. В деяких місцях вибухли пожежі внаслідок повалених домів. Також і повінь загрожувала деяким домам, бо вночі впало кілька цалів дощу. Боками від торнада віяв сильний вітер із швидкістю 65 миль на годину. Матеріяльні втрати великі, покищо не обраховані. — Внаслідок дощів грозить повінь і в стейтах Індіяна та Пенсилвенія.

Відбулася конференція СУСТА в Вейнському університеті

Дітройт, Миш. — Заходами Українського Студентського Клюбу при Вейнському університеті, в Дітройті, Мишиген, в співпраці з Управою СУСТА, влаштовано тут в днях 6, 7 і 8 лютого ц. р. Студентську Конференцію під загальною темою „Українське студентство та його відношення до національно суспільних проблем". Конференцію відкрив голова Студентського Клюбу п. Володимир Попель, а проводила нею президія Управи СУСТА в складі: Зенон Кравець, Константин Савчук та Михайло Почтар. Програма Конференції складалася з доповідей: „Стан і діяльність організованого українського студентства Америки" — З. Кравець, „Минуле українського студентства і перспективи на майбутнє" — Б. Федаш, „Роля українського студента як громадянина після II-ої світової війни" — М. Кравчук, „Стан вищої освіти в УССР" — Я. Чехут, „Україна в ОН" — К. Савчук, „Концепція нації в українськму підсовєтському середовищі" — П. Потічний та „Фонд Катедри Українознавства" — С. Хемич Участь в Конференції взяли представники УСГромад з Дітройту, Шикаґо, Анн Арбобу, Клівленду, Ню Йорку та Нюарку. Конференцію попередила вечірка, в якій численну участь взяло студентство, об'єднане в Українському Студентському Клюбі при університеті Вейн. Успішним доповненням в програмі Конференції був бенкет-зустріч студентства з громадянством, на якому від студентства промовляв президент СУСТА З. Кравець, а від громадянства проф. Мамчур та п. Іванчук. Після бенкету відбулася забава. При нагоді цієї Конференції засновано Підготовчий Комітет, ціллю якого буде створити Відділ Фонду Катедри Українознавства в Дітройті.

Король Йорданії Гуссейн прибуде з відвідинами до ЗДА

Аман. — Подано офіційно до відома, що в найближчому місяці король Йорданії Гуссейн виїде з відвідинами до З'єдинених Держав, летючи почерез південно-азійський континент і Далекий Схід. Подорозі Гуссейн відвідає деякі невтральні і прозахідні країни, як Індію, Пакістан і Бірму, а може також Формозу. За деякими пресовими інформаціями приїзд Гуссейна до ЗДА матиме „приватний" характер, дарма що не заперечується політичного значення цих відвідин. Гуссейн, однаково як Америка, хочуть заманіфестувати зміцнення нинішнього режиму в Йорданії. Остання тамошня важка криза відбулась в листопаді мин. року, коли король Гуссейн хотів виїхати на ферії до Швайцарії і вернувся з дороги, не діставши свобідного перелету понад Сирією. Ще рік тому одверто писалось про те, що будучність Йорданії безнадійна і що вона зникне з політичної мапи, а її молодий король стане або політичним еміґрантом, або поділить долю свого кузена, короля Іраку Фейсала, який згинув у липневій революції в мин. році.

В Іраку арештують протикомуністів

Дамаск. — Арабська преса в Дамаску, столиці Сирії, яка тепер належить до Об'єднаної Арабської Республіки, повідомляє, що в Іраку переведено кругло 200 арештувань, жертвою яких впали здебільша арабські націоналісти. Арештовано буцімто всіх шістьох колишніх міністрів з уряду Абдула Каріма Кассіма, які зреклись в минулому тижні. У Багдаді буцімто відбулись демонстрації націоналістичних студентів проти засудження на смерть одного з головних творців минулорічної липневої революції, колишнього віце-прем'єра і шефа штабу полк. Абдель Салями Аріфа. Військовий суд, щоправда, поручив засудженого для помилування Карімові Кассімові. В американському Сенаті закинено іракському урядові, що той зрадив Совєтам подробиці американської фінансової і технічної допомоги Іракові, внаслідку чого Совєти мерщій переробили свої постанови та пред'явили корисніші для Іраку передумови. Хоча зреорганізований уряд Іраку не має між міністрами офіційних комуністів, проте його „соціялістичні" члени толерують комуністичний рух та переслідують націоналістів і прозахідніх діячів.

В Альжирі ситуація далі під знаком двох скрайніх течій

Альжир. — Приїзд французького прем'єра Мішеля Дебре до Альжиру дав добру нагоду ствердити, що тамошня ситуація стоїть далі під знаком ретроградних французьких колонія́лістів з одного боку та фанатичних мусульманських партизанів з другого. Дебре стрінувся з численними виявами неприхильности і недовір'я збоку місцевих французьких колоністів. Йому перервали промову, свистали й кричали. Дебре гостро реаґував на демонстрації молодих французьких колоністів, закидуючи їм, що вони повинні кричати „Хай живе Франція!", замість окликів „Геть з Дебре!" та „Інтеґрація" (себто асиміляція Альжиру до Франції). Дебре знову не говорив про „інтеґрацію", але запевнював, що ніяких політичних переговорів між французьким урядом і альжирськими мусульманськими повстанцями не буде, та що Франція збереже свою „суверенність" в Альжирі. Головна ціль приїзду Дебре до Альжиру — заманіфестувати турботливість нового уряду Франції проблемою Альжиру та переговорити про ті економічні реформи в Альжирі, що їх заповів був де Голь. Військове командування повідомило, що за останній тиждень згинуло в боях знову 604 повстанців, а французи втратили 26 вояків.

Японія відмовляється від атомової зброї

Токіо. — Японський прем'єр Нобосуке Кіші заявив, що Японія відмовляється від атомової зброї навіть для оборонних цілей. Вправді 7 травня 1957 року названий японський прем'єр заявив, що озброєння Японії атомовою зброєю для її оборони не перечило б її конституції, проте він прихилився до думки противників атомової зброї. Переговорюючи про ревізію японсько-американського союзного договору, Японія хоче вставити в новий договір застереження, щоб американські війська, стаціоновані в Японії, чи пак американське летунство, не мали атомової зброї. Японський нарід особливо чулий на пункті атомової зброї з уваги на те, що Японія єдина до цього часу країна у світі, яка потерпіла від двох атомових бомб. Комуністи і пацифісти використовують цей момент у своїй пропаґанді і ставлять прозахідній уряд у дуже важке становище.

Володимир Запаранюк з Ютики виконуватиме обов'язки організатора УНСоюзу

З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що п. Володимир Запаранюк, відомий союзовий діяч, секретар 484 Відділу УНСоюзу в Ютиці, Н. Й., делеґат на 24 Конвенцію УНСоюзу та один з 21 заслужених організаторів в останній кампанії за приєднування членів до УНСоюзу з нагоди 65-ліття „Свободи", погодився обняти пост постійного організатора УНСоюзу на нюйоркський і сумежні стейти. В. Запаранюк, уродженець зеленої Буковини, на якій працював активно на громадській ниві і бувший січовик Карпатської Січі, після років скитання прибув до цього краю й, осівши в Ютиці, допоміг стягнути до ЗДА понад 300 скитальських родин. Від самого початку він включився в громадську працю УНСоюзу й добився на ній великих успіхів, приєднавши досі сотні нових членів для цієї організації. УНСоюз впевнений, що в особі п. В. Запаранюка, як свого постійного організатора, він матиме нову надійну силу та що новий організатор здобуде певний успіх у праці на новому пості для добра УНСоюзу та всієї української громади в Америці.

Володимир Запаранюк

ПРЕЗИДЕНТ ДОБАЧУЄ МОЖЛИВІСТЬ СОВЄТСЬКОГО ПІДСТУПУ У ВИПАДКУ З ЛІТАКОМ

РІШУЧЕ ЗАПЕРЕЧУЄ СВІДОМЕ ПОРУШЕННЯ СОВЄТСЬКОГО КОРДОНУ. — ТАВРУЄ СПОСІБ „ЗАПРОШЕННЯ" ЙОГО ХРУЩОВИМ ДО МОСКВИ. — ПРОСЛАВЛЯЄ ДОЛЛЕСА

Вашингтон. — Фальшиві радіо - сиґнали можуть інколи стягнути літак з його первісного курсу — заявив през. Айзенгавер на своїй останній пресовій конференції в минулий вівторок 10 лютого ц. р. на запит журналіста щодо загину американського літака на території підсовєтської Вірменії ще 2 вересня мин. року. Таким чином Президент натякнув на можливість, що большевики свідомо заманили фальшивими радіо-сиґналами американський літак вглиб своєї території, щоб потім обскочити його і збити. Президент рішуче заперечив, наче б американці будь-коли висилали літаки з провокаційними цілями, щоб виманювати ворожі машини за зразком ловецької нагінки з „лисом і собако". Сам він, през. Айзенгавер, свого часу визначив мету, до якої можуть долітати літаки у кордонних обширах і в цьому відношенні існують дуже строгі прикази. Проте Президент признає, що трапляються помилки, головно внаслідку хуртовин чи помилковости навіґаційних приладів. Відповідаючи на запит щодо можливости подорожі Айзенгавера до Москви з відвідинами, Президент піддав під сумнів добру волю Хрущова в його „запрошинах". Він спитав даного журналіста, чи той читав промову Хрущова, в якій між іншим було вистосуване те запрошення під адресою американського президента. У тій промові — пригадують американські газети — Хрущов в найбільш образливий спосіб висловлювався про американський нарід та його провід, що — казав Хрущов — для своїх „вузьких інтересів" запродав би не тільки своїх приятелів, але рідного батька, та який, дивлячись на політику крізь призму торгівлі, насправді утотожнив політиків із „торгівцями смерти". Ото ж, пригадавши ту промову Хрущова, Президент заявив, що він „почекає" на „більш офіційні і більш переконливі" запросини. З закордонно - політичних справ заторкнено на цій пресовій конференції справу Німеччини, Берліну і можливости недалекої конференції з Совєтами. Президент заявив, що нема що додавати більше до заяви державного секретаря Доллеса про осягнення повної згоди західніх альянтів у підході до проблем Німеччини й Берліну. Він заперечив, наче б недуга державного секретаря Доллеса могла вплинути на затримку в переговорах про цю міжнародню конференцію. Така конференція, мовляв, вимагає довшої підготови, особливо ж, якщо Хрущов наполягав би, щоб відбути конференцію голів урядів. До того часу Доллес повинен видужати, а в міжчасі, перебуваючи у шпиталі й на відпочинку, Доллес матиме змогу спокійніше обміркувати й заплянувати ці справи. Президент, прославляв державного секретаря Доллеса, як людину, що її „потребує нація, потребуємо всі ми" та зазначив, що всі повинні молитися за швидке видужання Доллеса. Президент зауважив, що взагалі це чудо, що Доллес до цього часу, протягом шістьох років, виконував з такою натугою свої обов'язки. Заяву про Доллеса, поруч із заявою про стихійну катастрофу торнада в Сант Луїсі, Президент склав на самому початку своєї конференції.

Англія підвищила свій військовий бюджет

Лондон. — З проголошеного прелімінара нового військового бюджету на наступний рік виходить, що в порівнянні з біжучим роком видатки Англії на військові цілі будуть на 22 мільйони фунтів, себто на $61,000,000 більші. Про англійський стан військових збройних сил і військове плянування появилась нова англійська Біла Книга. Вона нав'язує до Білої Книги, що появилась в 1957 році і була продовжувана в минулому році. Тоді-то теперішній міністер оборони Дункан Сандіс виготовив плян на п'ять років, що його послідовно здійснює англійський уряд. Головний натиск нової англійської стратегії, і достосованої до неї військової організації, кладеться на атомову та ракетну зброю, з модернізацією морської фльоти й летунства. Між іншим, у Білій Книзі виявлено, що поруч із дотеперішніми, стаціонованими в Англії американськими ракетами „Тор" засягом 1,500 миль, будуть стаціоновані там від тепер також ракети „Блу Стрік" з засягом 2,000 до 2,500 миль (себто від 3,500 до 3,750 км.). Англійська Біла Книга підкреслює, що англійські збройні сили далі мусять відповідати двояким завданням: охорони англійського материка та заморських посілостей Англії.

У СВІТІ

● **Папа Іван XXIII,** на спеціяльній авдієнції, промовляючи до робітників італійських летунських компаній, пригадав, що він часто подорожував літаками, але на майбутнє вже не робитиме цього, бо мусить звертати пильнішу увагу на свою безпеку. Папа має 77 років.

● **Московська „Правда",** покликуючись на заяву Хрущова, повідомила, що до Президії компартії вплинули відклики проти виключення з компартії. Скільки було тих відкликів і хто їх зголосив — невідомо. Президія, мовляв, передала їх до Центрального Комітету на розгляд. У закордонній пресі здогадуються, що колишні прем'єри Маленков і Молотов зголосили такі відклики, заявивши тим готівість „покаятись".

● **У Токіо** відбудеться 10-го квітня ц. р. вінчання японського наступника престолу Акігіто з студенткою міщанського роду Мікіко Шода. На шлюбну церемонію запрошено 600 осіб. Консервативна т. зв. Палацова Рада заявила через свого речника в парляменті, що не є правдою, наче б то князь Акігіто вибрав собі наречену всупереч волі цісарського двору, бо панна Шода належала до гурту кандидаток, одобрених названою Радою.

● **В Індії** 42-річна Індіра Ґанді, донька прем'єра Джавагарлала Неру, в урочистій церемонії перейняла становище голови керівної Конґресової партії. Під час тієї церемонії Неру був зворушений, але в публічній заяві висловився критично про вибір своєї дочки, як про небажаний в політичному житті прецеденс на майбутнє.

● **10-річний Чарлз** з офіційним титулом князя Валії, син королеви Єлисавети II, захворів на ґрипу, епідемія якої шаліє в Англії. За офіційним комунікатом, форма його недуги легка, але він перебуває в постелі.

● **У Швайцарії** обсунення гори Надельгори, що має 14,205 стіп висоти, погрожує знищенням туристичного хутора Гербріґґен. З літаків обсервують повільне, але безупинне обсування одного узбіччя тієї гори Надельгори. Евакуйовано 200 мешканців довкільних селищ.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$ 12.00	One year	$ 12.00
На пів року	6.25	Six months	6.25
На три місяці	3.25	Three months	3.25

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати нечамовлені матеріяли.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

АВРАГАМ ЛИНКОЛН — СИМВОЛ ВОЛІ

Сьогодні минає 150 років від того часу, як у дерев'яній кабіні на одній із фарм Кентокі прийшов на світ Аврагам Линколн, пізніший 16-ий президент З'єдинених Держав, названий Великим Еманципатором, Великим Визвольником і десятками інших подібних імен, з яких усі зводяться до одного найбільшого на цій землі поняття — Волі, змагання і боротьбу за яку Линколн, без сумніву, найкраще символізує. Свого часу Линколн став сумлінням Америки, яке сьогодні і на всі часи стало сумлінням усіх людей і народів світу.

„Боротьба мусить продовжуватись. Справа волі не сміє капітулювати за рік чи навіть за сто років. У своїх правах на волю та змагання до щастя всі раси рівні. З нами людські серця — з нами Бог. Весь людський рід має бути вільний".

„Це радше нам тут треба присвятитися цьому великому завданню, що залишається перед нами — аби ми від цих вшанованих полеглих набрали більшого запалу до тієї справи, за яку вони віддали останню повну міру посвяти — аби ми тут винесли найвищу постанову, що ці полеглі не повинні згинути марно, що ця нація при Божій допомозі повинна мати нове народження волі і що влада народу, через нарід і для народу не щезне з лиця землі".

„Я так само не хотів би бути поневоленим, як не хотів би бути невільником".

„Я залишаю вас в надії, що світло волі горітиме у ваших серцях... Наша оборона є в досі, що оцінює волю, як спадщину всіх людей у світі... Ми мусимо піти пліч-о-пліч у великій армії волі... Або ми шляхетно врятуємо, або нікчемно втратимо останню найліпшу надію на землі".

Це — тільки деякі цитати із загальновідомих тверджень Линколна, до яких можна було б додати ще багато інших, включно з відомим твердженням про неподільність волі, про те, що нація не може перетривати напіввільною і напівпоневоленою. Все це, разом із „справедливим законом" Вашингтона та інших основоположників цієї країни, освячене кров'ю, пролитою в боротьбі за їх здійснення, становить справді найбільшу і найцінніщу людську спадщину на цій землі.

Від дня народження Линколна минає 150 років, а 14-травня сповниться 94 роки від того часу, коли скритовбивча куля фанатика припинила життя цього найбільшого по движника волі. За цей час його ідеї, що стали дійсністю в Америці, не тільки не втратили своєї актуальности, але навпаки, стали найвищим ідеалом всього людства, стали найвищою політичною мудрістю і справді „останньою, найліпшою над'єю на землі".

Здійснення ідей Линколна в цій країні вимагало багато жертв, багато терпінь і крови, але вони не були даремні Америка, яка була — кажучи образово — в пеленках тоді, коли багато інших країн уже мали сиву бороду, вибилася сьогодні на першу країну в світі своєю державною системою, своїм добробутом, своєю могутністю і своїм розвитком. Волелюбні ідеали Линколна відіграли тут рішальну ролю. Скільки ж жертв, трудів, а то й крови потрібно ще, щоб здійснились ці волелюбні ідеали в усьому світі, щоб воля поширилася всюди, щоб в усіх закутинах землі була влада народу, через нарід і для народу!

Линколн і його ідеали дорогі не тільки американському, але й всім іншим народам, зокрема нашому, українському. При цьому насувається не раз уже вказувана подивугідна аналогія між американським Линколном і українським Шевченком. Обидва вони майже ровесники. Шевченко народився 9-го березня 1814-го року, а Линколн 12-го лютого 1809-го, отже, тільки на 5 років раніше. Шевченко помер 10-го березня 1861-го року, а Линколн 15-го квітня 1865, отже на чотири роки пізніше. Линколна вбив власний фанатик, Шевченка — фанатичний сусідній імперіялізм. Як Линколн не хотів бути ані паном, ані рабом, так і Шевченко не бажав нічого більше, як України „без холопа і без пана". Воля і справедливість для всіх людей була найбільшим ідеалом для Линколна і для Шевченка, вона є найбільшим ідеалом для американського і українського народів, а Линколн і Шевченко є для цих народів символами цієї волі і справедливости. У цій країні ми сміливо можемо б відзначати одночасно роковини Линколна і Шевченка, якби вони припадали на той самий день.

Згадуючи Великого Еманципатора Линколна в 150-ту річницю його народження і вшановуючи його за його безсмертні заслуги для Америки і світу, кріпімо свою віру, що вже недалекий той час, коли великий ідеал Волі, що його він символізує, буде здійснений в усій своїй повноті і що весь людський рід стане вільним.

ОБОРОНЕЦЬ ПОНЕВОЛЕНИХ І ВТІКАЧІВ

З генералом Вільямом Дж. Донованом, що помер у неділю 8-го лютого ц. р. на 76-му році життя, З'єдинені Держави Америки втратили одну з найбільш кольоритних і багатогранних постатей своєї сучасної історії.

Народжений 1. січня 1883 року в робітничій родині в Боффало, Вільям Дж. Донован був людиною дуже широких зацікавлень та знань і займав становища в різноманітних ділянках. Він був відомий не тільки як вояк і офіцер, але й як невтомний борець за свободу для всіх поневолених та переслідуваних, як асистент генерального прокуратора ЗДА, дипломат (амбасадор в Сіямі в 1953-54 роках), як провідник американських адвокатів і організатор славного Бюра Стратегічної Служби під час другої світової війни.

Військову службу почав Донован ще в 1912 році у Крайовій Гвардії. Своєю хоробрістю визначився він як командант славного 69-го нюйоркського „ірляндського полку" в 1918 році під час офензиви союзників у Франції, діставши тоді не тільки найвище американське військове відзначення Медалю Почести, але і прозвисько „Дикий Билл", що його надали йому вояки за відвагу і витривалість. За свої заслуги в обороні ЗДА він одержав і інші високі державні відзначення і був першим американцем, що, крім згаданої Медалі Почести, був відзначений трьома найвищими орденами — Хрестом за Визначну Службу, Медалею за Визначну Службу і Медалею Безпеки.

Окрему сторінку в історії ЗДА записав Донован, очолюючи Бюро Стратегічної Служби, яке він зорганізував у 1942 році з доручення тодішнього президента Франкліна Д. Рузвелта. Вирішними в цьому ділі були особисті прикмети і знання Донована, особливо його відвага, широке обзнайомлення з закордонною політикою і величезний політичний досвід. Очолив Донован це бюро, що було цілком окремою, підлеглою лише Президентові установою, з рангою генерал - майора і добився в ділянці військової розвідки незвичайних успіхів. Він застосував нові методи в організуванні військової розвідки й у вишколюванні персоналу для ведення розвідчої та саботажної служби поза фронтовими лініями ворога. З'єднаних й агенти цього бюра (воно нараховувало яких 12,000 осіб) працювали на всіх фронтах війни. Так само, як колись, бувши офіцером, він ішов у перших рядах із своїми вояками в атаку, так і очолюючи одну з найбільших розвідчих організацій, ген. Донован, з ризиком для власного життя, брав участь в різних акціях свого бюра, виконуючи найнебезпечніші завдання.

Після війни, перевівши підготову до процесу в Нюрнбергу, вернувся до адвокатської праці в Ню Йорку і водночас розвинув широку діяльність в користь утікачів, тісно співпрацюючи з Міжнародним Рятунковим Комітетом, зорганізованим для допомоги втікачам, особливо тим, що втекли з країн, поневолених московським комунізмом. В 1953-54 рр. бувши амбасадором у Сіямі, Донован — тоді 70-літній старець — очолив крайовий Міжнародний Рятунковий Комітет і організував допомогу для втікачів з окупованого комуністами Північного В'єтнаму. Згодом він, з доручення цього Комітету, став на чолі комісії для боротьби з широкозаплянованою совєтською кампанією „за повернення на родину". Щоб знешкідливити комуністичну пропаганду, Донован опрацював програму матеріяльної допомоги для втікачів з комуністичних країн. В 1956-му році, мавши 73 роки, ген. Донован знайшов час і силу, щоб взяти участь в багатолюдній маніфестації, зорганізованій 8-го листопада національними групами у ЗДА, в тому числі й українцями, для оборони мадярського повстання. Цю маніфестацію відкрив він особисто короткою промовою. Що більше, негайно після маніфестації ген. Донован особисто поїхав до Австрії, щоб там на місці зорганізувати першу допомогу для мадярських повстанців, що були примушені покидати свою батьківщину, пацифіковану совєтськими арміями.

В перших місяцях 1957 року, незадовго перед своєю недугою, ген. Донован був призначений головою Фундації „Люди Людям", створеної за спонукою президента Айзенгавера для встановлювання і поглиблювання взаємозрозуміння між народами цілого світу. Водночас із цим він знаходив час, щоб очолювати шосту річну кампанію за здобуття фондів для Колумбійського каледжу.

Покійний був глибоко ознайомлений з національними й політичними аспіраціями поневолених московським комунізмом народів і був щирим прихильником незалежницьких змагань не тільки поляків чи мадярів, але й українців, з провідними людьми яких у ЗДА він часто зустрічався, виявляючи завжди щиру прихильність до української справи і глибоке ознайомлення з українськими проблемами.

Як колись докладав ген. Донован усіх сил для здобуття перемоги над італійським фашизмом та німецьким націонал - соціялізмом, так само до кінця свого життя був він безкомпромісовим противником міжнародного комунізму, проти якого він безупинну боротьбу всіма доступними йому засобами, головну увагу звертаючи на гуманітарну допомогу для втікачів з-під комуністичного терору.

ПЕРЕДМОВА ДО КАЗКИ

Пухнаті лаки,
віяла, колосся.
Поламаний вітрами очерет...
Кубло змії,
русалчине волосся
На синім склі
писав мороз-поет;

І вечір був і радісна утома,
І муркання дрімливого кота,
І біля грубки
золота солома,
А у печі пожежа золота;

І ум втрачав свою
звичайну владу
Над дійсністю,
і видива чудні,
Як літні хмари
із-за зелен-саду,
Зринаючи, являлися мені.

ВОЛ. СВІДЗІНСЬКИЙ

Д-р Зенон Нижанковський (Вашингтон, Д. К.)

ЧИ ДІЙСНО „ВІДЛИГА" В СОВЄТСЬКОМУ КАРНОМУ СУДОЧИНСТВІ?

(До реформи карного законодавства в СССР)

Останніми часами велике заінтересування викликала вістка про реформу карного законодавства в СССР. Заінтересування, не обмежене правниками, зрозуміле, бо широкий загал суспільства зацікавлений в тому, чи дійсно надходить пора, коли в Совєтському Союзі тільки суд могтиме засудити підсудного, і то тільки за виразно визначений законом злочин, — чи і далі, як дотепер, адміністраційна влада (як прославлений НКВД чи його попередники) буде „судити" тайно і карати мільйони людей як контрреволюціонерів, шкідників, диверсантів та інших „ворогів народу".

Отже, Верховний Совєт ССР прийняв 25-го грудня 1958 р. ряд законів з ділянки карного права, між іншим — Основи карного законодавства СССР, Закон про державні злочини та Закон про военні злочини („Ведомости Верх. Сов. СССР" №1 з 1. 1. 1959. ст. 6, 8 і 10), Ці три закони мусить включити кожна союзна республика у свої карні кодекси, доповнюючи їх іншими, менш важними проступками.

Не місце тут аналізувати всі ті зміни, але варто зупинитися головно над двома, найбільш суттєвими, а саме: 1) хто має право судити і карати, і 2) за що.

Як відомо, совєтський режим диспонував, крім судів, адміністраційними властями з дуже широкими компетенціями, які накладали кари від важких до найважчих включно. Назва їх змінювалась (Чека, ГПУ, ОГПУ, НКВД, МВД, КГБ), але власть їх, не здефініювана і не опублікована, оставалась широкою, таємничою і трагічно болючою.

Нове законодавство застерігає право судити й накладати кари тільки судам: „Кримінальна кара застосовується тільки за вироком суду" (ст. 3 Основ, к. з.) і „Ніхто не може бути визнаний винним у доконанні злочину і підданий кримінальній карі інакше як за вироком суду" (ст. 7. „Основы угол. судопроизв.").

Якщо б ці постанови застосовувалось у практиці, це означало б зірвання з дотеперішньою совєтською традицією судження і карання адміністраційною владою. Так принаймні виглядає із змісту промови голови законодатної комісії Д. Полянського, а саме: „В проєкті (Основ. к. з.) передбачено дуже важливу постанову, а саме, що кара може бути застосована тільки присудом суду. Це значить, що ніякі інші органи чи установи, крім обраного законним порядком суду, не мають права розглядати карних справ, устійнювати провинність особи, що вчинила злочин, і стосувати кару". (Известия ч. 307 з 26. 12. 1958).

Щоправда, подібні запевнення були й раніше, а в дефініції слова „кара" совєтський Юридичний Словник (1956) подає, що „кара може бути застосована тільки судом в строгій згідності з законом".

Але слід пам'ятати, що совєтська практика має досвід у накладанні кар, які названо не карами, а тільки репресіями, „заходами соціяльної оборони" і т.п. Тому важливим було б, якщо б нове законодавство виразно згори виключило всякі обходження нового принципу, приймаючи, що кара обіймає не тільки терпіння, але й обмеження в правах громадянина збоку держави. А ще важливішим було б ясно здефініювати права НКВД, чи теперішнього КГБ, чого досі не зроблено, толеруючи їх самовладну діяльність в ділянці масової депортації та деструкції невинного населення.

Другою важливою зміною був би відступ від засади, званої стосуванням кримінального закону за аналогією. Осново всіх модерних демократичних карних законів є засада, що не вільно карати нікого за акт, який виразно не є забороненим законом (nullum crimen, nulla poena sine lege"). Цей принцип уневажнювлював стосувати аналогію, себто карати непередбачене законом діяння на основі „подібного", закону. Інакше було дотепер у совєтській правній системі: визнавши вчинок винуваченого за суспільно - небезпечний і не знайшовши в карнім кодексі статті, що прямо передбачає даний вчинок, суд міг застосувати статтю і визначити відповідну кару. Ясна річ, що засада така дуже небезпечна, бо ніхто наперед не знає, чи і за що може бути покараним. Особливо, коли „творення" нових злочинів полишено суб'єктивним поглядам судді, озброєного не юридичною освітою — бо цього закон не вимагає — а тільки т. зв. „революційною правосвідомістю". Ця засада оформлена в усіх совєтських кодексах, а дотична (сьома) стаття Укр. код. кар. звучить: „Якщо того чи іншого суспільно - небезпечного вчинку безпосередньо не передбачено в цьому кодексі, то підстави і осяг відповідальности за нього, а також заходи соціяльної оборони визначаються за аналогією з тими артикулами кодексу, в яких передбачено злочини найбільш подібні щодо ваги і характеру".

У відрізненні від цього ст. 1. нових Основ к. з. постановляє, що: „карне законодавство СССР і союзних республік визначає, які суспільно-небезпечні діяння є проступниками і встановлює кари, які стосуються до осіб, що вчинили злочини", а дальше в ст. 3. тих же Основ: „Карній відповідальності і карі підлягає тільки особа, винна доконаного злочину, себто яка повинна передбачений карним законом суспільно-небезпечний вчинок".

Це була б важлива інновація, чи пак інтродукція засади "nullum crimen sine lege", на що також покликується в своїй промові згаданий вище Полянський.

Та тут слід пам'ятати, що нестосування правної аналогії має вартість тільки тоді, коли поодинокі проступки чи злочини виразно визначені (здефініювані), або, вживаючи правничої термінології, коли виразно подані елементи каригідного вчинку. На жаль, дефініція злочинів у совєтських кодексах, а головно в т. зв. протидержавних, або контрреволюційних злочинах утримана була в дуже загальних і широких формах. Тому навіть без застосування законної аналогії можна було легко „вмістити" небажаний владі довільний акт у відповідну статтю. І так, напр., відомий арт. 54 Укр. К. К., що обіймає кільканадцять контрреволюційних злочинів, кваліфікує ці останні як

(Закінчення на стор. 3-тій)

Г. Мироненко

У 90-РІЧЧЯ „ПРОСВІТИ"

Пам'ятного 1848 року над частиною розшматованої духово й територіяльно України засяло золоте сонце Волі: в Галичині скасовано тяжку неволю кріпацтва.

На спустошені, духово й економічно, простори Галицької Землі немов прорвано греблею хлинули потоки культурно - національного й економічного відродження. Нарід, немов виснажена зимовою безчинністю бджола, кинувся до життя, до конструктивно - творчого чину відродження зруйнованих окупантом скарбів своєї національної культури.

Вже три роки пізніше, 1851 р., у Львові засновано Товариство „Народний Дім", з участю вже й русинів-українців Галичини відбулося перше засідання Галицького Сойму, 1863 р. засновано український театр. А 8-го грудня 1868 року засновано у Львові крайове Т-во „Просвіта" і року 1875 — Наукове Т-во ім. Шевченка.

У цьому часі, неначе у противагу на все це, в другій частині поневоленої України, на Наддніпрянщині інший окупант, Московія, доходив вершка своєї сваволі і року 1876 сторопкнятим валуєвським указом заборонив навіть уживати українську мову в письмі й друкові.

Творці тодішнього національного відродження Галичини — основоположники Товариства „Просвіта" — напевно не сподівалися, що заснування цього Товариства стане в історії України, а українців Галичини зокрема, епохальною подією. Але так з ласки Всевишнього сталося. Це — світло, для нас, наддніпрянців, гідні наслідування сторінки історії наших змагань у боротьбі за всесторонній прогрес і волю.

Розмір газетної статті не дозволяє вдаватися в докладні підсумки всього того, з чого ми, українці, можемо бути справді горді завдяки існуванню Т-ва „Просвіта". Відзначаючи ж 90 річницю „Просвіти", хочемо пригадати хоч декілька маркантних прикладів.

Святкуючи 40-ліття свого існування, в липні 1908 р. Т-во мало: 20,493 члени, 43 філії, 2058 читалень, 194 хори, 170 аматорських гуртків, 372 кооперативні крамниці, 256 позичкових кас та 100 шпіхлірів. Вартість власного мастку „Просвіти" на січень 1908 р. дійшла суми 158,835 корон, що рівнялося 32,000 долярів. Коли взяти під увагу, що американський робітник заробляв тоді 1 — 1,15 доляра за 10 годин праці, маєток „Просвіти" справді був поважним капіталом.

Крім „Просвітніх Листків", Т-во видало 339 назв книжок на різні культурно - освітні теми, а в роках 1904-1908 ще й 6 томів „Руського письменства".

Не менш широку діяльність провадило Т-во і над організацію молочарства, садівництва та кооперації, яка перед другою світовою війною доходила своїх вершин і була широко знаною за кордоном, конкуруючи навіть з державною кооперацією Польщі.

Діяла „Просвіта" й на Наддніпрянщині. Коли я скінчував пару школу, земський начальник, Яким Дорошенко, урядово подарував мені книжку про 300-ліття російського царського роду Романових. А вчителька, член „Лохвицького гуртка Полтавської Просвіти, Катерина Окс. Яременко, нишком подарувала мені маленький „Кобзар" Т. Шевченка, ілюстрований декляматор „Розвага" та листівку з піснею і малюнком до неї:

„Ой біда тій чайці, чаєчці
[небозі,
Що вивела чаєнята при
[битій дорозі"...

Коли перейшов я до середньої школи, все це мені було там, при ревізії, забрано. А розлючений отець, настоятель школи, з криком — „Ти хахлацкая образина" — побив тоді на моїх плечах палицю. І тільки дякуючи вчителям, законспірованим „просвітянам" — Фед. Гр. Співакові та Анд. Сем. Лещенкові — вдалося втриматися в школі. Бо за такі „ганебні злочини" студіюючу українську молодь із шкіл, як правило, виганяли і до того без права вступу до іншої школи. Це була „Просвіта" у безпросвітній тоді дійсності на Наддніпрянщині.

У 1915 році до хати моїх батьків, на Полтавщині упросився переночувати воєнний утікач. — „Я русин... з Галичини. До війни я часто мріяв побачити Велику Україну, Київ, Дніпро, Чорне море... Дивіться — це з Канева... з могили Шевченка. Я цілий день там просидів"... І огірково, тодішньою мені чужий, незнайомий брат виймає із портфеля обережно уложений пучечок засушеної трави. Це не була романтика — це була дійсна в Галичині „Просвіта".

Була й діяла „Просвіта" на забутих Богом і людьми Поліссі й Холмщині, була й на Далекому Сході аж у Харбіні.

З недипломованими, у довгих сукманах, шукачами кращої долі прибула „Просвіта" й за океан. У деяких, менш модерних, закутках заокеанського континенту діє „Просвіта" ще й сьогодні.

Дякуючи їй, прибулі сюди 70 літ тому українці стали не тільки піонерами Канади, ЗДА, Бразилії й Аргентини, але й піонерами українства в цих державах. „Просвіта" навчила їх бути нерозривно із своїм народом, жити його сумом і радощами, гуртуватися в просвіті та шанувати все своє рідне і на чужині. Українські церкви, „хати", народні доми" з музеями, бібліотеками все це вислід жертвенности, любови до рідного краю й козольної праці перших просвітян на американському континенті. Це — чин 90-літньої „Просвіти".

„Просвіта" привчила галичан ще й любити й читати рідну книжку і пресу. Шістдесятлітні ювілеї наших пресорганів на чужині, як „Свобода" в ЗДА, „Український Фармер" і „Ранок" у Канаді, „Зоря" в Бразилії — яскравий цьому доказ.

У модерних наших хатах нічого не бракує. Дорогі телевізори, фото- і радіоапарати, картини й меблі. Але не в усіх наших хатах знайдемо рідну книжку, „Історію України" й „Кобзаря", нема на стінах портретів Шевченка та Франка. І сум огортає в такій хаті „тхне духовою пусткою".

„Що мені дасть Україна, я вити хочу..." „Я не приїхав сюди будувати Україну...", „Не маю часу читати вашу пресу, я вчуся, працюю"... і подібне щораз частіше доводиться чути від модернізованих новоприбульців.

Тож в обличчі таких невідрадних явищ з нашим суспільством, у 90-річчя Т-ва „Просвіта", вважаємо, що не зайвим був би клич: „Відроджуймо, „Просвіту", плекаймо її традицію"!

О. Чернова-Животко

МЕРІ ЛИНКОЛН

(3)

Мрії сповнились. Але — ще не було так, як сподівалось. Самий виїзд до Вашингтону 11-го лютого 1860 р., з огляду на безпеку президента, був обставлений так, що втратив всяку урочистість. 18-го того ж місяця відбулася інавгурація Джефферсона Дейвіса на президента південих стейтів. Країна поділилась. Північна інтелігенція з резервою дивилась на нового президента, а на його дружину подивлялась, бо вона походила з Півдня. Її наставились вважати зрадницею. З другого боку багато північної інтелігенції вважало Линколна невідповідним до свого місця, а на його дружину дивились як на прихильницю Півдня. Вже сама інавгурація принесла гірке розчарування. Урочистий поїзд не вітали окликами похмурі люди на вулицях, а будинки дивились на нього завішеними вікнами. Мері одразу опинилась між двох сил. Своє становище во-начила її своє сестрі словами: „Я, здається, стала жертвою між козлом між Півднем і Північчю".

З початком війни південна інтелігенція зникла із Вашингтону і в Білий Дім напливли інші люди. Дім був відкритий для всіх, і це фатальне зарядження заподіяло багато прикрощів. Президента обплигали хмари безсоромних шукачів посад, які перешкоджали працювати і занечищували вже й так занедбаний Білий Дім. Діти доповнювали розгардіяш. Виховані на засадах повної свободи, вони пустували як хотіли і навіть роз'їжджали по паркетах козами, запряженими у крісла.

Все ж Мері з ентузіязмом взялася за відновлення дому. Почалися прийняття, балі, але над усім лежала кривава тінь війни. Надмір пишні, декольтовані туалети Мері контрастували з настроями. В ній шукали хиб обидві сторони. До того ж її рідні брати бились по другій стороні за Південь. На Линкольна сипалися погрози і вимоги зречися з посту президента. Мері почала боятися за чоловіка, за себе — що з нею станеться, якщо вона його втратить. При тому вона мішалася в політичні справи, знала більше, як треба було її знати, про призначення, про різні поступки по політичній лінії. Почали наплivати поради руїнки, за якими крилися часто двозначні мотиви. Мері не в усім розбиралась, але в міру того, як зростав у неї страх, зростала також ощадливість, яка вибивалась у своєрідному рефлекс-манії набувати речі.

Вона почала купувати на борг, часто використовуючи своє становище. Борги росли, а з ними прибув ще один страх, що про її маніпуляції довідається чоловік. З найвищого місця, яке вона здобула, дитячим вона думала, що зможе полагодити ці справи сама. Для того почала писати листи різним республіканцям, даючи їм зрозуміти, що почуття вдячности за послуги є бажаним, з боку її особи. До свого того у 1862 році родину навідало страшне горе — помер їх син Вільям. Пережити це було несамовито тяжко, і здавалось, що перед лицем такого горя всі матеріяльні справи померкнуть. Але так не сталось. Страх збільшувався, передчуття катастрофи зростало. Манія купівлі набувала патологічного характеру. Так, в одному нападі такого передчуття Мері купила тисячу ярдів жалобної матерії.

Ясно, що її фінансова „політика" не могла залишитися таємницею. Ріки бруду, які виливала на неї преса незмірно, виливала на неї преса, незміркими жінки президента у багатьох речах була просто злочинною. Писалось навіть одверто, що вона — шпигунка на користь Півдня. Крім того, її засипали образливими й загрозливими листами. Нерви в обох були докраю розхитані. Линколн бачив страшні сни, в них він, що його вбито. Все це, було реальними несамовиті турботи, а Мері до всього мала ще уяві.

Так прийшло до других виборів, які для Мері мали особливе значення, бо вони продовжували час для полагодження її тасмних маніпуляцій. Вона зідхнула з полегшею. Настала полегша й для її чоловіка — війна скінчилась. Почался нова доба. Але проміння її світанку впало не на мертве тіло Аврагама Линколна. Фатум діяв — сталося те, чого Мері так безумно боялась, що прочувала роками. Прибита горем, замкнулась вона і нікого не приймала. Але від рахунків не можна було замкнутись — вони поплили ріекою. Треба було виїздити з Білого Дому, треба було їхати до рідного міста, де була могила чоловіка, але цього Мері не хотіла. Вона трималась на місці п'ять тижнів, не слухаючи сина, всупереч здоровому глуздові. А потім почала пакуватись, працювала гарячково тижнями, щоб не залишити якого лашка це з речей, вивезених із Спрінгфілду. В Білому Домі не було охорони, і ночами приходили грабіжники, чорні дні жахливих таємниць тоже упали на Мері.

Аж за п'ять тижнів із десятком пакунків і заліз, наповненими напханих усяким непотребом, виїхала вона до Шикаґо, де продовжувала замкнуте життя, пишучи безконечні листи в пошукуванні грошей, обвинувачуючи громадянство у своїй бідності. Її потягнення були такі безглузді, що обурювали всіх і кликали огиду навіть у приязних людей. Так справами Мері Линколн, завдяки поготовості преси на сенсації, займалась ціла країна. Все відкрилось. Тим часом оформилась спадщина Линколна, з якій частина Мері виносила із 37,000 долярів. Конгрес ухвалив видати їй річну платню президента — коло 22,000 дол., долярова підписка дала 10,000. Але це не помогло, „бідність" далі гнітила Мері. Почалися в Конгресі дискусії про призначення їй пенсії, але з того нічого не вийшло. Пізніше малою більшістю, при великому числі стримавших, замість запропонованих 5,000, ухвалено 3,000 долярів. Це була нова „образа". Тим часом кравчиня Мері, мулатка, з якою вона була в дуже приязних відносинах, надиктувала якомусь журналістові свої спомини. При добрій інтенції кравчині, книжка вийшла неродійною і ще погіршила становище.

ЗБРОЄЮ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ

(Прилюдна наукова конференція НТШ в Шикаґо)

3 і 4 січня ц. р. Осередок праці НТШ в Шикаґо відбув успішну прилюдну конференцію, присвячену пам'яті українських учених, знищених і репресованих червоною Москвою.

Першого дня, в суботу 3-го січня ц. р. конференція відбулася в авдиторії школи св. о. Миколая. Тут теж була товариська зустріч для гостей (в нижньому льокалі кафетерії школи). Другий день конференції проведено в авдиторії школи св. Володимира.

Разом відвідало конференцію 250 учасників.

На конференцію прибули Президент НТШ проф. д-р Роман Смаль-Стоцький, проф. Юрій Шевельов-Шерех, ред. Іван Кошелівець і д-р Ярослав Пеленський. З місцевих членів НТШ виголосили доповіді д-р Марія Овчаренко і проф. д-р Ілля Витанович. Конференцію відкрив голова Осередку Праці НТШ в Шикаґо д-р Павло Турула, передаючи провід Президентові НТШ. Секретарювали: Роман Залуцький (секретар ОП Шикаґо) і Павло Клиш (попрошений з-посеред учасників).

Перший день конференції

По привітанні президентом НТШ приявних, зокрема хорватських представників, що прибули на конференцію, почалися доповіді. Перед кожною з них д-р Смаль-Стоцький подавав важливі дані з наукових праць доповідача. Проф. д-р Марія Овчаренко в доповіді на тему „Українська наука в минулому і сучасному" відмітила 85-ліття з дня заснування НТШ і 40-річчя ВУАН. Наукове Товариство ім. Тараса Шевченка, хоч основане у Львові, не мало ніколи льокального характеру, — наголосила бесідниця.

У 25-ти хвилинах проходили дати й дані про працю обидвох наших наукових центрів, часи найкращого їх розквіту, фраґментарні взори вислідів праці і припинення ВУАН у жорстокій дійсності московсько-большевицького режиму і долі НТШ у часі окупації Москвою Західньої України.

Після відновлення НТШ на еміґрації і Вільної Української Академії Наук, дали десятки томів наукових видань і других публікацій. Друге десятиліття цих наукових твердинь повинно принести низку праць на чужих мовах, зокрема в англійській, а також повинно приєднати до праці молодих науковців.

Проф. Юрій Шевельов-Шерех у доповіді п. н. „Знищені і репресовані мовознавці" — представив змаг українських учених, що ніколи не складали зброї у боротьбі за національну культуру і волю. Вільна наука можлива лише у вільній державі.

Немов на фільмовій ленті промайнули сотні з-поміж тисячів відомих і невідомих прізвищ, що поклали заслуги в скарбниці української, а часто і світового значення, науки. Свою доповідь почав з науково-національного відродження козацтва, згадуючи про заслуги Шевченка, Пантелеймона Куліша, а далі перших мовознавців. Констатин Михальчук у мовознавчих питаннях випередив інші слов'янські народи. Далі Павло Житецький, а врешті А. Потебня — внесли упорядкування в літературній мові. Борис Грінченко дбайливо зібрав і знормалізував діялекти в своєму словнику. Показалося одначе, що без власних високих шкіл, немає систематичного розвитку науки, зокрема в московській займанщині. Деякі успіхи в нормуванні правопису дала Галичина.

В огні революції рр. 1917-18 показалось, що в Україні „окрадені" наука і мовознавство. І тоді то знайшлись сотні відданих популяризаторів української науки і досліджень, з яких названо десятків із два, що від їхньої праці залежало багато у вислідах наукових праць. Ці популяризатори були знищені московсько-большевицьким режимом.

В складніших мовознавчих справах авторитетом стає Олекса Синявський. З історії мови Житецький, Потебня, Степан Смаль-Стоцький, в етнографії Кримський, Курило, Огієнко, в синтаксі Синявський, Сулима, в словнику Єфремов, в діялектах Ганцов, Бусол і другі.

Знищених, розчавлених і репресованих мовознавців можна рахувати бодай на тисячу. Відомих імен є коло 250.

Москва старалася знищити не тільки людей, але й ідею української мови. Поза впливами Москви знайшлися Іван Зілинський і Василь Сімович із відомих мовознавців. Зілинський досліджував ґенезу українських говірок, Сімович модерний структуралізм.

Говорячи про знищених українських науковців, нап'ятновуємо Москву не тільки, як людовбивника, але й ідеєвбивника. Доповідь закінчив проф. Шерех цитатом Юрія Липи: „Походу постатей не можна затримати!"

Д-р Ярослав Пеленський у темі: „Сучасний стан історіографії в УССР" з'ясовує погляд на монографію Крип'якевича, Ювілейний збірник жовтневої революції Лося, оцінку держави за 40 років УССР — Ол. Ю. Карпенка і другі, головно менші публікації числом коло 50, а також на журнали.

Українську історіографію тенденційно вплітається в російську, далі атакується Грушевського, слабо розробляється джерела, учні мусять „атакувати" своїх професорів, але доволі дивно, що подекуди починають виступати з критикою стану, що в ньому опинилася наука в УССР. Теж слідний млявий спротив із взаємин з західніми державами.

Проф. д-р Ілля Витанович доповідав на тему: „Змагання за суверенітет народного господарства України". Стверджує, що по розгромі української науки в 30 рр. була не тільки перерва до 50 рр., але заборона цитувати наукові досягнення попередників. Після засудів і важких кар і заслань С. Єфремова, М. Слабченка, Й. Гермайзе, В. Ганцова й ін., багатьох розстріляно без суду, а других позвільнювано з праці. Тепер статті на економічні теми пишуть Є. Гловінський і О. Оглоблин. Повертаючи до т. зв. III Відділу Української Академії Наук в Києві із праць з економіки України слід відзначити передусім досліди акад. К. Воблого, А. Ярошевича, з фінансів акад. Л. Яснопольського, з балянсу нар. господ. Порша, з нац. відродження Д. Пильчикова, а далі М. Зібера, Кримченка, Чопівського і ін. Один з найстарших українських економістів проф. М. Туган-Барановський, учасник організації УАН, хоч помер у початках революції, був заборонений у цитуванні праць. Відома доля сеньйора історіографії М. Грушевського, його учня І. Джеджори, Д. Палія і ін.

Академія Наук перестала бути українським закладом, її перетворено на технічне знаряддя Москви, призначене тільки до виконних і проєктно-технічних завдань у маштабах усього СССР. І в економічних науках не можна виходити поза догматичні рамки партії, інакше загрожують репресії, заслання, концентраційні табори. Часи терору і воєнні часи знищили доробок української науки і вчених старшої і молодшої ґенерацій, і тільки одиницям пощастило вийти на еміґрацію. Тут вони і незабезпечені матеріяльно, вивчають і розробляють питання народного господарства України і його змагання за суверенітет.

Праці економістів, як наприклад,: „Організація господарства України від Хмельницького до сучасної доби" і ін. вказували на те, що думку про т. зв. „воз'єднання з Москвою" треба відкинути.

Репресії Москви не поминали й тих українських економістів, які визнавали комуністичний світогляд, а поміж іншими був також засланий акад. Яворський. Це вказує на те, що йде про плянове винищування усіх елементів, які стверджують економічний потенціял України, незалежної від Москви. Розроблення здобутого досвіду є наказом для сучасних і майбутніх економістів у вільному світі.

(Кінець буде).

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Филаделфія, Па.

Концерт колядок і щедрівок Катедрального Хору імени Ол. Кошиця

Хор ім. Олександра Кошиця при Українській Православній Катедрі св. Володимира у Филаделфії дав концерт колядок і щедрівок.

Концерт відбувся 25 січня у власній залі і складався з трьох частин. Перша частина, — колядки чисто рілігійного змісту наших славних композиторів Кошиця, Стеценка і Леонтовича. Друга частина концерту — цікава й добре підготована доповідь про походження колядок і щедрівок, яку з натхненням виголосив настоятель Катедрального Храму, Митрофорний Протоєрей о. Іван Савчук. Третя частина, — щедрівки мішаного релігійного і чистонародного змісту, наших композиторів Леонтовича, Ступницького і ін.

Концерт названого хору під дириґуванням Семена Бутовського відбувся з великим мистецьким успіхом. Виконавці концерту, хор і дириґент мусять мати на увазі три головні чинники, без яких концерт не може обійтися. Цими головними чинниками є пісня, хорові продукції, їх зміст і характер, співаки та їх дириґент. Ідеальна співпраця цих трьох чинників буває тоді, коли всі вони є на висоті свого призначення. Коли вибраний репертуар пісень відповідає складові кору і хор його любить, коли хористи всі належно вишколені, і коли сам дириґент розуміє дух вибраного репертуару, його техніку.

Можна сміло ствердити, що на відбутому концерті 25 січня, співвідношення вищеназваних трьох чинників виявлялося в кожній пісні. Програма концерту складалася дійсно з поважних та прекрасно мелодійних українських колядок і щедрівок вищеназваних композиторів. Всі пісні були відспівані з відповідною експресією, і цей успіх в найбільшій мірі треба завдячувати досвідченому, здібному й авторитетному дириґентові Семену Бутовському. Треба зазначити також і той факт, що цілий репертуар хор співав без супроводу піяна (піяно було тільки для подання тону на початку пісні), а це має велике значення, бо коли хор, проспівавши 8 колядок в першій частині й ані разу не зійшов з тону, то це вказує на дозрілість і дисциплінованість хору та на вміння дириґента тримати його в руках.

Катедральний хор О. Кошиця складається наполовину з тут роджених молодих жінок і мужчин, а друга половина головно сопранів, альтів і басів, належить до нашої нової іміґрації. Коли б хотіти знайти якусь ніби хибу хору, то можна б вказати хіба тільки на те, що більшість хористів під час концерту тримали перед собою ноти. Правда, це можна пояснити поважністю виконуваних творів, що в них не так легко запам'ятати слова, а може і те, що, мабуть, не всі хористи через певні причини не могли вчащати на проби співу. Але все ж таки краще було б, якби хор співав без нот.

На кінець треба признати, що всі точки програми катедрального хору, тяжчі й легші твори, колядки й щедрівки були виконані з належним мистецьким успіхом. Хор „не завів" ані свого таки „строгого" дириґента, ані слухачів, що по береги заповнили залю, і які були захоплені ефектовним виконанням програми. За кожну проспівану колядку, чи щедрівку, слухачі нагороджали хор бурею оплесків. На настирливе домагання авдиторії хор мусів „на біс" відспівати: „Щедрика" Леонтовича. Відбутий концерт поставив катедральний хор О. Кошиця на високий мистецький рівень.

І. С.

Асторія, Н. Й.

Із зборів 5-го Відділу УНС

Братство св. о. Николая; Відділ ч. 5 УНСоюзу відбуло свої збори 18 січня в церковній галі, на яких члени ухвалили 20 дол. заплатити за 1959 рік вкладку до УККомітету, ухвалили вислати 2-ох делеґатів до 94-го Відділу УНС, який 8 лютого справляє 40-літній ювілей. Так само взяли під дискусію, те, щоб зібрати щось в роді коляди на залишенців в Европі. Молодь колядувала на фонд будови нової церкви в Асторії, а шкільні учні колядували на школу в Ню Йорку. Члени не відказали і на ту ціль дати жертву і зараз між собою зложили 21 дол., а 49 дол. зібрав нижче підписаний, що разом дало 70 дол., а по волі жертводавців вислано до УДК у Филаделфії 40 дол. і до комітету в Стемфорді 30 дол.

Жертви зложили: по 3 дол. — Й. Іванчук, М. Боднар; по 2 дол., — І. Сидор, Н. Жирий, П. Барнич, М. Галан, А. Климишин, А. Мартин, Є. Кривен, М. Басараб, Г. Кук, М Фіґурський, старший, С. Антонишин, М. Фіґурський мол., п-ні Є. Дума, А. Загоруйко, В. Врублевський, М. Курочка, Я. Бацик, А. Ґуля, М. Лехіцький, Є. Мельниченко, Д. Чолій; по 1 дол. — Т. Матвіїв, М. Заровенний, Г. Скиба, п-ні А. Бурдиґа, С. Ліщак, Г. Яцишин, Г. Василик, п-ні М. Пшиняк, М. Домерецький, Н. Петрина, С. Михлів, А. Левенець, І. Марко, С. Марко, І. Тимчишин, Є. Криницький, В. Врублевський, Н. Микитин, М. Гнатів, М. Халупа, Г. Якимів, А. Драґан.

І. Сидор

Читайте щоденник „Свободу"

ЧИ ДІЙСНО „ВІДЛИГА"...

(Закінчення зі стор. 2)

жаль, дефініція злочинів у со. „всякий вчинок, скерований на повалення, підривання або послаблення влади... або основних господарських, політичних та національних здобутків пролетарської революції, допомогу будь-яким способом міжнародній буржуазії, (ст. 54. К. К.) пропаґанду або аґітацію, скеровану на підривання або послаблення радянської влади (ст. 54. 10 К. К. і т. п.).

Що саме може, напр., послабити совєтську владу чи здобутки революції, в чому міститься допомога буржуазії, кого до цієї останньої зачислити — закон не визначує, а тим самим дає вільну руку суддям чи енкаведистам, якими керувати повинна революційна правосвідомість, не лише інтерпретувати, але й виповняти свідомо оставлені люки в законі.

А треба постійно мати на увазі, що основною і першою ціллю кожного совітського карного кодексу було „удійлювання судово-правної охорони радянської соціялістичної держави і заведеного в ній правового порядку". Про охорону людини не було дотепер мови, і тому треба вичекати, чи інновація, впроваджена в ст. 1 нових Основ К. К., яка додає як предмет охорони також „особу і права громадян", не останеться тільки на папері як декорація реклямованої тепер „соціялістичної леґальности".

Мусимо дальше вичекати, чи і в якій мірі в нових карних кодексах поодиноких союзних республік індивідуальні злочини знайдуть ясну і точну дефініцію. Бо лише тоді усунення засади законної аналоґії мало б практичну вартість і лише тоді арбітрарність судді могла б бути обмежена.

З інших справ можна б згадати такі: Уперше в совєтському законодавстві введено засаду про те, що карний закон „який визначає каригідність вчинку, не має зворотної сили" (lex retro non agit), „натомість має її, коли усуває каригідність вчинку, або злагіднює кару за цей вчинок" (ст. 6. Основ. К. К.).

Система кар змінена настільки, ща кару називається карою, а не „заходом соціяльної оборони". Немає такої кари, як „проголошення за ворога трудящих з позбавленням громадянства СССР і вигнання за межі СССР" (ст. 26 Укр. К. К.). Ця остання „кара" (вигнання з СССР), хоч дотепер знаходилася в совєтських карних кодексах, з відомих причин не була в практиці — за нечисленними винятками як, напр., Троцький — стосована.

Це були б найважливіші зміни нового совєтського карного законодавства. Нема сумніву, що є вони цінною і давно побажаною новиною. Та чи вони направду започаткували правну „відлигу" в совєтах — покаже майбутність.

● У радгоспах на „цілинних землях" величезну більшість становлять чоловіки. Управа одного з цих радгоспів звертається в „Комсомольській Правді" із закликом до дівчат і самотних молодих жінок в СССР виїздити на „цілинні землі", де вони можуть негайно знайти женихів. Совєтська преса зауважує, що влітку, коли жінки приїздять з міст до колгоспів на сезонові роботи, юнаки більше дбають за свою зовнішність.

Дня 9-го лютого 1959 р., у Йонґставні, Огайо, на 69-му році свого відданого українській справі життя, упокоївся у Бозі,

ВІРНИЙ СИН ЛЕМКІВЩИНИ,

бл. п. ЮРІЙ ПРИСТАШ

Покійний був членом Крайової Ради УККА, довголітнім предсідником Відділу УККА у Йонґставні в Огайо, членом 230 Відділу УНСоюзу, жертвенним патроном української радіо-програми у Питтсбурґу та заслуженим піонером громадського життя на терені Йонґставну, Огайо.

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого Свого Приятеля, в Його Пам'ять, складаю 25.00 дол. на Український Народний Фонд, для якого Покійний стільки натрудився.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

М. КОМІЧАК,
керівник Української Радіопрограми, Піттсбурґ, Па.

П О Д Я К А

Прибиті горем втрати
ДРУЖИНИ, МАТЕРІ, БАБУСІ І СЕСТРИ,
Анни ПИТАК з Улицьких
що після тяжкої хвороби
упокоїлась в Бозі
дня 17-го січня 1959 р., в Асторії,
висловлюємо найщирішу подяку:

Всеч. Отцям Прот. Голикові і пароховi Андрейчукові за відправу Служби Божої, Парастасу і відпровадження на вічний спокій, д-рові Макаревичеві за дбайливу опіку в часі недуги, Усім, що замовили Служби Божі та зложили квіти і Тим усім, що супроводжали Тлінні Останки на вічний спочинок і прийшли зі словами потіхи-розради та причинилися до так величавого Похорону.

Родина:

СТЕФАН — муж
КАТЕРИНА, ФРАНЦІС, ЛИЛІЯН — доньки
ЙОСИФ ПАВЛЕЦЬКІ — син
ТЕКЛЯ — сестра
Зяті та внуки

Відбувся 10-ий З'їзд ООЧСУ

Ню Йорк. — Як уже коротко інформовано, в днях 7-8 лютого ц. р. відбувся в Домі Визвольного Фронту (315 Іст 10-та вул.) 10-ий З'їзд Організації Оборони Чотирьох Свобід України, в якому взяло участь 79 делегатів від 30 Відділів і трьох Делегатур. Після молитви за успіх роботи З'їзду, яку перевів митр. протоєрей УАПЦ І. Ткачук, до Президії З'їзду вибрані були: мгр. М. Дужий — голова, проф. З. Саган, інж. Т. Чорнописький, пані А. Давиденко та М. Іванів. Секретарями були: п. М. Яремко, і п. С. Чума. По відчитанні і прийняті протоколу з 9-го З'їзду голова Головної Управи та її члени склали звіти за два попередні роки праці організації, а Контрольна Комісія подала своє звідомлення. Запити й дискусія над звітами, в якій виступали з конструктивною критикою делегати, забрали решту цього дня. В неділю 8-го лютого вранці голова Головної Управи в імені всіх її членів виголосив заключне слово і присутні делегати уділили абсолюторію уступаючій Головній Управі. Із змістовною доповіддю на тему „До проблеми малоросіянства" виступив інж. Є. Маланюк. Після обміну думками і дискусії затверджено бюджет Головної Управи і фінансові пляни Відділів. До керівного органу ООЧСУ на наступну каденцію вибрані: проф. Ів. Вовчук — голова, дир. Т. Качалуба і проф. М. Чировський — заступники, д-р В. Нестерчук — ген. секретар, д-р І. Подригуля, мгр. В. Боровик, ред. В. Давиденко, сот. Ю. Кононів, п. М. Кормелюк, п. М. Черешньовський, п. В. Костик і М. Зацухний — члени; Контрольна Комісія: п. І. Винник, інж. А. Гончарів, мгр. М. Дужий, п. Б. Казанівський і д-р О. Соколишин; Організаційний Суд: мгр. Е. Лозинський, мгр. І. Базарко, п. В. Луцейко, п. В. Пришляк і мгр. Л. Кокодинський. Дня 7-го грудня у великій залі школи св. Юра при 6-ій вулиці відбулася товариська вечірка-зустріч для гостей і делегатів З'їзду, яку відкрив молитвою о. ігумен Орест Засійбіда ЧСВВ. Відчитано численні письмові і виголошено усні привіти від громадських, наукових і політичних організацій, зокрема від ЗЧ ОУН, УККА, Українського Народного Союзу, „Свободи", Провидіння, „Америки", СУМА, АБН, НТШ, СУА, Об'єднаного Комітету Українських Організацій Ню Йорку, Гетьманської Організації, Національного Болгарського Фронту, Ювілейного Мазепинського Комітету та ін. Мистецька частина вечірки складалася з таких точок: „Дума гетьмана Івана Мазепи" і „Монолог" — рецитація Я. Пінота-Рудакевича, „Сонатіна", „З моєї батьківщини" і „Ларго" — сольоскрипка А. Бачинської (фортепіяновий супровід Дейвіса), „Партизан Шугай" і „Веселі пісеньки" — сольоспів Марії Лисяк, „Вояцькі пісні", „Чар Львова" (музичний монтаж) і „Співомовки" Ікера у виконанні Іванни Кононів, Валі Калин, Я. Пінота-Рудакевича і В. Шашарівського.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні Збори Б-ва св. Володимира, Відд. 130, відбудуться в суботу, 14-го лютого 1959 р., в год. 8-ій веч., в приміщенні Укр. Кат. Ветеранів при 33 Іст 7-ма вул. В програмі зборів: перечитання протоколу, звіт фін. секр. Контрольної Комісії, перечитання кореспонденції та біжучі справи. Перед зборами можна вплатити членські вкладки. — І. Малець.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні Збори Т-ва „Зоря", Відд. 69, відбудуться в суботу, 14-го лютого 1959 ц., в год. 8-ій веч. під ч. 33 Іст 7-ма вул. в залі св. Юрія. Просимо всіх членів прибути на збори. — На Річних зборах в місяці січні, перевибрано на 1959 рік тут саму Управу, що була в 1958 р. — М. Дворян, предс.; І. Мартинець, кас.; М. Ликтей, секр. Адреса секретаря: Michael Lyktey 35-10, 35th St. Astoria, L. I., N. Y.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. — Місячні збори Т-ва „Любов", Відд. 370, відбудуться в неділю, 15 лютого 1959 р., зараз по співанні Служби Божій, в год. 11:45 перед пол., в шкільній авдиторії при церкві св. Арх. Михаїла — 575 George St. Проситься всіх членів прибути. — К. Стасюк, предс.; Р. Голубович, кас.; В. Гіна, секр.

БРИДЖПОРТ, Конн. — Т-во „Українська Січ", Відд. 59, повідомляє своїх членів і членкинь, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 15-го лютого 1959 р., в УНДомі, під ч. 500 Галет вул., точно в год. 2-ій по пол. Взивається все членство прибути на час. — Збори Т-ва будуть відбуватися кожного місяця в третю неділю місяця. Нову Управу на 1959 р. затверджено ту саму, що була у минулому році. — В. Венгринович, предс.; В. Сливинський, кас.; М. Галькевич, секр.

БАЛТИМОРЕ, Мд. — Б-во Пресвятої Тройці, Відд. 320, повідомляє своїх членів, що Надзвичайні Місячні Збори відбудуться в неділю, 15-го лютого 1959 р., в год. 2-ій по пол., в Укр. Гор. Клюбі 3101 O'Donnell St. Тому, що маємо дуже важливу справу до полагодження, як підвишка до Братської Каси, просимо всіх членів взяти активну участь. Рівночасно повідомляємо, що ухвали цих зборів будуть обов'язувати всіх членів, так присутніх, як і неприсутніх. — На Річних Зборах 11-го січня, вибрано Управу на 1959 р.: Д. Пісецький, предс.; В. Стасюк, заст.; І. Малко, секретар і кас.; М. Хомішак, заст.; Контр. Комісія: Г. Іванович, О. Xархаліс, С. Полістук.

НЮАРК, Н. Дж. — Т-во ім. „Чорноморська Січ", Відд. 14, подає до відома, що Збори відбудуться в середу, 18-го лютого 1959 р., в год. 7:30 веч., під ч. 508 18th Ave. в Січовім Домі. Просимо про численну участь у зборах, присднювання нових членів та вирівнянні залеглих вкладок. — М. П. Отрок, секр.

БИРНІ ПРОПОНУЄ ПОШИРИТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ДЕНТИСТИЧНУ ОБСЛУГУ НАСЕЛЕННЯ

Шикаго. — Головний лікар д-р Лерой Бирні промовляв на прийнятті Дентистичного Товариства і сказав, що дентистичні лікарі занедбали поширити забезпечення на дентистичну обслугу населення. Він казав, що забезпечення на лікування інших, крім зубних, недуг є дуже добре зорганізоване. „Це є дуже важне, що організації зубних лікарів подбали вже в деяких стейтах про забезпечення на дентистичну обслугу населення. Те саме мусять зробити і дентисти в решті стейтів. І це станеться незабаром" — казав д-р Бирні.

РОЗШУКИ

Анна Миньо пошукує своїх братів: Степана ВЕНТКОВСЬКОГО, сина Йосифа та Йосифа ГІНДУ, сина Григорія, зі села Вуйське Укр. Хто знав би про них, прошу повідомити за винагородою. Загр. часописи прошу про передрук. Писати на адресу: Григор АНДРУШКО 9211 S. Greenwood Avenue Chicago 19, Ill., USA

Генка ЯТВА пошукує братів та сестер. Старша сестра заміжня за Николаєм Слободяном. Хто знав би про них, або вони самі, прошу писати на адресу: Paul LAPKEWYCZ 2293 Grayling Detroit 12, Mich.

Ніна Поліченко розшукує своїх родичів: П. Я. ПОЛІЧЕНКО, І. І. ПОЛІЧЕНКО, із села Ольшин, Коларовського р-ну, Мелітополь. та ЗІНУ Н. ЦУРКАНЕНКО, КИРИЛА В. ЦУРКАНЕНКО, з хут. Цвітний, Краснопольський р-н, Ставропільщина. Адреса: Г. СНІГ 41 Gladstone Avenue London, Ont., Canada

ТАРЗАН, ч. 4208. Виклик.

INSTANTLY TARZAN AND THE NATIVES REJOINED FORCES, AND PAUSED TO WATCH--- FOR NONE WANTED TO MISS THE BATTLE OF THESE TITANS!

Освоєний слон затрубів із болю, але одночасно став до оборони, викликаючи до бою здичілого слона.

Негайно і Тарзан і тубільці об'єдналися і пристанули, щоб приглядатися... Бо ніхто не хотів втратити нагоди дивитися на бій велетнів!